

Pécsi Ítéltábla

Pf.III.20.010/2024/4. szám

A felperes:

felperes1 (cím1)

A felperes képviselője:

ügyvédi iroda (ügyintéző: dr. Szalai István ügyvéd, cím2)

Az alperes:

alperes1 (cím3)

Az alperes képviselője:

Dr. Bodolai László ügyvéd (cím4)

A fellebbezési kérelmet előterjesztő fél:

felperes 11. sorszám alatt

A per tárgya:

személyiségi jogi igények érvényesítése

Az elsőfokú bíróság:

Pécsi Törvényszék

A fellebbezéssel támadott határozat:

18.P.20.387/2023/10. számú ítélet

Í t é l e t

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak – a Nemzeti Adó- és Vámhivatal 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételei számlájára – az esedékesség napjáig 80.000 (nyolcvanezer) forint fellebbezési eljárási illetéket. Az esedékesség napja a jelen határozat keltét követő hatvanadik nap. Az illeték megfizetése során a közlemény rovatban a Pécsi Ítéltábla megnevezését, a másodfokú határozat ügyszámát, valamint a fizetésre kötelezett adóazonosító számát fel kell tüntetni.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

- [1] Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a felperes helység1 polgármestere, az alperes országgyűlési képviselő.

- [2] Az alperes a saját Facebook oldalán 2023. április 20. napján az alábbi publikációt jelentette meg:

„helység1nél még megvolt!”

Ez is egy polgármesteri „vendégház”, ez is EU-s pénzből és ez sem fogad vendégeket. A polgármester egyéni vállalkozóként kapott 7,8 millió forint támogatást az európai adófizetőktől. A szállásközvetítő oldalakon sehol nem találtam nyomát, hogy foglalhatóak lennének szobák ebben a helység1i szőlőhegyen található, kis nyaralóban.”... „Lassan nem is igazi polgármester, aki nem csippentett le magának egy vendégházat (legutóbb pl. a lombkoronás polgármester soha nem használt kéglijét mutattam meg, ahol még az EU-s tábla sem volt kint). Ez sok dolog miatt aggályos, de leginkább akkor, ha tudjuk azt, hogy a polgármesterek viszonylag közvetlenül is befolyásolják az ún. Vidékfejlesztési Program EU-s pénzeinek elosztását. A beérkező pénzeket ugyanis – látszólag demokratikusan – a hangzatos nevű Akciócsoportok véleményezik, „koordinálják a helyi igényeknek megfelelően”. Ezeket a régió települési, illetve azok polgármesterei alkotják, helység1 például a helység2 Helyi Közösség Egyesület tagja. felperes1 polgármester (a híres kabaré színésszel csak véletlen névazonosság) egyébként kedvesen fogadott a hivatalában – ez üdítő változatosság helység3 bosszúval fenyegető polgármestere, vagy a saját magát letagadó lombkoronás polgármesterrel szemben, aki azt mondta, semmi közünk az EU-s projektjeihez. felperes1 nem cáfolta, hogy a ház már elég régóta készen van, de még nem fogadott benne vendégeket. Amikor – még januárban – ott jártam, elmondása szerint még nem kapta kézhez a támogatást, ezért nem gondolja aggályosnak, hogy ő meg nem hirdeti meg a szállást. Csak akkor ugye minek építette?,,

- [3] A publikációt több elektronikus sajtótermék is átvette, a bejegyzést több, mint 1.000 felhasználó lájkolta, több, mint 200 felhasználó kommentelt a poszt alá, és több, mint 400 felhasználó osztotta meg.
- [4] A felperes a cikkben szereplő ingatlanán meglévő prэшáz átalakítására, korszerűsítésére 2020. december 9. napján nyújtotta be a pályázatát, 3.570.957 forint önerő mellett 8.000.000 forint támogatást igényelt. A 2021. szeptember 30. napján kelt támogatói okirat szerint 7.730.095 forint vissza nem térítendő támogatásra vált jogosulttá. A Fejér Megyei Kormányhivatal 2021. december 2. napján vette tudomásul a bővített gazdasági épület használatba vételét. Az átalakított prэшáz X Vendégház megnevezéssel NTAK (Nemzeti Turisztikai Adatszolgáltató Központ) regisztrációval rendelkezik, a Magyar Turisztikai Minőség Tanúsító Testület 2022. február 17-én kelt döntése alapján *** kategória használatára jogosult szálláshely. A Magyar Államkincstár 2023. május 18. napján utalt 6.688.737 forint támogatási összeget a felperes részére.
- [5] A perbeli bejegyzés megjelenésének időpontjában a vendégház nem fogadott vendégeket, az internetes portálon sem lehetett rákeresni. A vendégházra kitett támogatói táblán név szerint a felperes, és 7,73 millió forint támogatás szerepel.
- [6] A felperes kereseti kérelmében annak megállapítását kérte, hogy az alperes megsértette a jóhírnévhez való jogát a 2023. április 20. napján a Facebook oldalán megjelent „helység1nél még megvolt!” című publikációjában azon valótlan tényállításaival, hogy „Ez is egy polgármesteri „vendégház”, ez is EU-s pénzből és ez sem fogad vendégeket. A polgármester egyéni vállalkozóként kapott 7,8 millió forint támogatást az európai adófizetőktől.” „Lassan nem is igazi polgármester, aki nem csippentett le magának egy vendégházat” „Ez sok dolog miatt aggályos, de leginkább akkor, ha tudjuk azt, hogy a polgármesterek viszonylag közvetlenül is befolyásolják az ún. Vidékfejlesztési Program EU-s pénzeinek elosztását.”

Kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest elégtétel adására akként, hogy az elkövetett jogsértésért való sajnálkozását levélben fejezze ki a felperesnek, egyúttal jogosítsa fel a felperest annak a saját Facebook oldalán történő nyilvánosságra hozatalára mindaddig, amíg az eredeti közlés megtalálható, de legalább 30 napig. Kérte továbbá az alperes kötelezését 1.000.000 forint sérelemdíj megfizetésére.

- [7] Keresetét a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban Ptk.) 2:42.§ (1), (2) bekezdésére, 2:43.§ d) pontjára, 2:45.§ (2) bekezdésére, 2:51.§ (1) bekezdés a), c) pontjára, 2:52.§-ára alapította.
- [8] Jogi érvelésében arra hivatkozott, hogy a tényállítások sérelmezett jelentéstartalma szerint az alperes valótlanul állította, polgármesterként az adófizetők pénzéből olyan vendégházat épített, amely nem fogad vendégeket, azaz a támogatást nem a megfelelő célra használta fel, továbbá közhatalmat gyakorló személyként a befolyását felhasználva szerzett meg olyan támogatást, melynek valódi célja a magánvagyonának növelése volt. Ezzel szemben a támogatási eljárás törvényes volt, a támogatási döntésre ráhatása nem volt. Valótlan tényállítás, hogy vendégházat szerzett magának, mivel a prэшház már korábban is a tulajdonát képezte. Valótlan az az állítás is, hogy 7,8 millió forint támogatást kapott, mivel annak összege ténylegesen 6.688.737 forint volt. A perbeli valótlan tényállítások alkalmasak a társadalmi megítélésének hátrányos befolyásolására, a korrupcióként és közpénzlopásként leírható magatartás elítélendő cselekedet, elkövetőit társadalmi közmegeztetés övezi. A valótlan és sértő kijelentésekre a véleménynyilvánítás szabadsága nem terjed ki, azokat közszereplőként sem köteles tűrni. Hivatkozott arra is, hogy a perbeli jogsértés tárgyi súlya kiemelkedő, a közlés a nyilvánosság széles köréhez jutott el.
- [9] Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Álláspontja szerint a vitatott közlemény a véleménynyilvánítási szabadság nyújtotta magasabb szintű oltalmat élvezi, mivel a közügyek megvitatásának minősül: egyrészt a felperes tevékenységéről formált valós tényeken alapuló véleményt, másrészt általános, nem a felperesre vonatkozó megállapításokat tett.
- [10] Az elsőfokú bíróság a keresetet elutasította, és a felperest kötelezte az alperesnek 63.500 forint perköltség, az államnak 60.000 forint le nem rótt elsőfokú eljárási illeték megfizetésére.
- [11] Az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásában felhívta az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdését, IX. cikk (1) bekezdését, a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 2:42.§-át, 2:43.§ d) pontját, 2:45.§ (2) bekezdését, 2:51.§ (1) bekezdés a) pontját.
- [12] Kifejtette, hogy az irányadó alkotmánybíróági gyakorlat szerint a véleménynyilvánítás szabadsága kiemelten védett alkotmányos érték. A szabad véleménynyilvánításhoz való jog a véleményt annak érték- és igazságtartalmára tekintet nélkül védi. Az Alaptörvény a véleménynyilvánítás lehetőségét, a szabad kommunikációt oltalmazza alapjogi jelleggel, annak tartalmára tekintet nélkül. A véleménynyilvánítás folyamatában tehát helye van minden véleménynek: jónak és károsnak, kellemesnek és sértőnek egyaránt [36/1994. (VI. 24.) AB határozat].
- [13] Rámutatott, hogy az alkotmánybíróági gyakorlat a politikai jellegű közéleti szólások szabad kinyilvánítását tekinti a véleménynyilvánítási szabadság legbensőbb védelmi körének. Ezekben az esetekben a véleménynyilvánítás szabadságát különös szigorral szükséges érvényre juttatni, vagyis az ilyen jellegű szólások erősebb védelmet élveznek és korlátozásuk csak a legszűkebb körben nyerhet igazolást {7/2014. (III. 7.) AB határozat, Indokolás [45] bekezdés}. A véleménynyilvánítás szabadsága kiterjed egyrészt az értékítéletet kifejező, az egyén személyes meggyőződését közlő megszólalásokra függetlenül attól, hogy a vélemény értékes, vagy értéktelen, helyes, vagy helytelen, tiszteletreméltó, vagy elvetendő, másrészt a szólásszabadságnak részei a tényállást tartalmazó megnyilvánulások is, mert valamely tény

közlése is kifejezhet személyes véleményt, továbbá tényközlések nélkül a véleményformálás ellehetetlenülne {3001/2018. (I. 10.) AB határozat indokolás [26]}.

- [14] A politikai élet szereplői között közügyekben lefolytatott vita esetében az akár tényállításokat is tartalmazó véleménynyilvánítás lehetőségei szinte korlátlanok, az Alaptörvény IX. cikk (4) bekezdése, valamint a Ptk. 2:44.§ (1) bekezdés 2. fordulata alapján egyedül az érintett emberi méltóságának legbelső magja áll személyiségi jogi és alapjogi védelem alatt. Ez azt jelenti, hogy a vélemény tényállítást is tartalmazhat, tartalma túlzó, felfokozott és érzelmeken alapuló is lehet, azonban amennyiben a bíróság egy-egy kitévelt összességében véleményként értékeli, annak érték- és valóságtartalma nem vizsgálható. Az ilyen véleménynyilvánítás gyakorlásának egyetlen korlátja az öncélú gyalázkodás a szembenálló fél megalázásának tilalma, egyedül ez nem élvez sem alkotmányos, sem személyiségi jogi védelmet (Kúria Pfv.IV.20.028/2018/6., Pfv.IV.20.387/2018/6.).
- [15] Az elsőfokú bíróság a fenti szempontokat figyelembevéve, a kifogásolt állításokat egyenként vizsgálva megállapította, hogy az „Ez is egy polgármesteri „vendégház” szövegrész valós tényállítás, de nem a felperesre vonatkozik, az „...ez is EU-s pénzből és ez sem fogad vendégeket...” szövegrész szintén valós, de nem a felperesre vonatkozó tényállítás.
- [16] Utóbbi kapcsán az elsőfokú bíróság utalt arra, hogy a felperes maga adta elő, a poszt megjelenésének időpontjában nem fogadott vendégeket a vendégház, és az interneten sem lehetett rákeresni. Az a hivatkozása, hogy abban az időpontban még nem utalták át részére a támogatást, ezért nem is kellett vendégeket fogadnia, nem releváns, mivel a bíróságnak nem azt kell vizsgálnia, hogy a felperes a támogatási pályázatnak megfelelően járt-e el, hanem azt, hogy a kifogásolt közlés megsértette-e a jóhírnévhez való személyiségi jogát.
- [17] Rögzítette az elsőfokú bíróság, hogy, „... A polgármester egyéni vállalkozóként kapott 7,8 millió forint támogatást az európai adófizetőktől.” szövegrész szintén valós tényről közöl. A vendégházra rögzített táblára írt 7,73 millió forint támogatási összeghez képest a 7,8 millió forint olyan csekély eltérés, mely nem alapozza meg annak megállapítását, hogy az állítás valótlan lenne. A „Lassan nem is igazi polgármester, aki nem csippentett le magának egy vendégházat.” továbbá „Ez sok dolog miatt aggályos, de leginkább akkor, ha tudjuk azt, hogy a polgármesterek viszonylag közvetlenül is befolyásolhatják az ún. Vidékfejlesztési Program EU-s pénzeinek elosztását.” vitatott közlések egyrészt nem a felperesre vonatkoznak, másrészt véleménynyilvánításnak minősülnek.
- [18] Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a közlés általános jelenséget ír le, általánosságban beszél a polgármesterek tevékenységéről, és az alperes véleményét tükrözi a vendégházak EU-s pénzből való támogatásának anomáliáiról. Azontúl, hogy ebben a körben a felperes nem rendelkezik keresetjogi joggal, arra is utalt az elsőfokú bíróság, hogy a megfogalmazott vélemény valós tényeken alapul, annak érték- és valóságtartalma nem vizsgálható, az nem öncélúan bántó, gyalázkodó. Nem vitásan beazonosítható a felperes, de a rá vonatkozó közlések valós tényközlések, illetve azokból levont véleményt közöl a poszt, így az a közügyeket érintő véleménynyilvánítás korlátlan szabadságának védelme alá esik. A perbeli közlés tehát a közügyek megvitatása körébe eső valós ténybeli alappal rendelkező véleménynyilvánítás, amely nem lépte túl a szabad véleménynyilvánítás megengedett határait, így nem sérti a felperes jóhírnévhez való személyiségi jogát.
- [19] Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperes fellebbezett. Fellebbezésében elsődlegesen az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását és keresetének teljesítését, másodlagosan az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új határozat hozatalára utasítását kérte.
- [20] Fellebbezésének indokolása szerint az elsőfokú bíróság ítéletében hiányosan tárta fel a tényállást és a további tényekre helytelenül következtetett, ítélete megalapozatlan,

ellentmondásos és jogszabálysértő. Az elsőfokú bíróság ítéletében csupán a kifogásolt közlés egyes mondatait vette figyelembe, és azok szó szerinti értelmezése alapján vonta le megállapításait, így tévesen arra következtetett, hogy a vendégfogadás hiányára és a támogatás igénybevételére vonatkozó állítások is valósak. Az alperes a közlésben azonban nem azt állította, hogy a vendégház a közlés megjelenésének napján nem fogad vendégeket, hanem azt írta le, hogy a vendégház nem fogad vendégeket, ami arra enged következtetni, hogy a vendégház sem akkor, sem később nem fog vendégeket fogadni. A támogatás felhasználásával kapcsolatban pedig nem azt írta le az alperes, hogy a 7,8 millió forint támogatást a felperes jogszerűen vette igénybe, hanem azt írta, hogy a felperes egyéni vállalkozóként kapott támogatást az európai adófizetőkől, ezzel sugallva, hogy vélhetően jogszerűtlenül vette igénybe a támogatást.

- [21] Nem értett egyet a felperes az elsőfokú bíróságnak azzal az álláspontjával sem, miszerint az alperes azzal a közléssel, hogy nem is polgármester az, aki nem csippentett le magának egy vendégházat, általánosságban beszélt volna a polgármesterek tevékenységéről, illetve, hogy az véleménynyilvánításnak minősülne. Rámutatott, hogy mindezt az alperes egy olyan posztban tette, amelyben ő (felperes) név szerint említésre került, így nem lehet szó általánosságról. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a keresetösszeírás jogának kérdésében tévesen foglalt állást, mert az alperes általánosságban tett „véleménye” nem választható el tőle, felperestől. Olyan véleményt írt le az alperes, ami róla (felperesről) szól, ezért keresetösszeírási joggal rendelkezik. Az elsőfokú bíróság egyebekben pedig maga is utalt arra, hogy a bejegyzés alapján a személye nem vitásan beazonosítható.
- [22] A poszt nem azért sérelmes, mert abban összegbeli elírás történt, hanem mert az európai adófizetők pénzének jogszerűtlen, öncélú felhasználására vonatkozó állítást tartalmaz. A perbeli esetben nem véleménynyilvánításról és negatív értékíreletről van szó, negatív értékíreletnek az lenne minősíthető, ha az alperes a polgármesteri tevékenységét kifogásolta volna vagy a munkájával összefüggő véleményt osztott volna meg.
- [23] Kifejtette, hogy a Ptk. 2:45.§ (2) bekezdésének törvényi tényállása a „különösen” szót alkalmazza. Ebből pedig az következik, hogy a jóhírnevet nem csak valótlan tény állításával, híreszteléssel vagy valós tény hamis színben történő feltüntetésével lehet megsérteni, a jogalkotó nem akarta a jogalkalmazást ezekre a tipikus esetekre szorítani. A jóhírnevet a társadalmi megítélés hátrányos befolyásolására alkalmas véleménynyilvánítás is sértheti. A kifogásolt közlés tényleges tartalmát nem önmagában, a szöveggörnyezetből kiragadva, hanem a nyilatkozat többi részével együtt vizsgálva, a közlés lényegi mondanivalóját szem előtt tartva, az átlagolvasó értelmezését is figyelembe véve szükséges meghatározni (BH2023.11.).
- [24] Az alperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyására irányult.
- [25] A fellebbezés nem alapos.
- [26] A másodfokú bíróság elsődlegesen a felperes hatályon kívül helyezésre irányuló fellebbezési kérelmét vizsgálta. Megállapította, hogy a hatályon kívül helyezés egyetlen indoka sem áll fenn, a felperes nem is hivatkozott olyan eljárási szabálysértésre, amely a mérlegelhető hatályon kívüli helyezésre (Pp. 381.§) alapot adó három konjunktív feltételnek (érdemi elbírálása kiható, lényeges és a másodfokú eljárásban nem orvosolható) megfelelné. Az anyagi jogi felülbírálatnak így nem volt akadálya. A felperes fellebbezésében a megállapított tényállást hiányosnak tartotta ugyan, azonban értékelhető, konkrét kifogást, hiányosságot nem jelölt meg, a teljes és pontos tényállás módosítására, kiegészítésére nem volt szükség.

- [27] A Pp. 369.§ (3) bekezdés c) pontja szerinti felülbírálati jogkörében a másodfokú bíróság a fellebbezés tartalmára figyelemmel elsődlegesen a felperes perbeli legitimációjának kérdését tekintette át.
- [28] A keresetőségi jog a fél és a per tárgya közötti arra az anyagi jogi kapcsolatra vonatkozik, amely alapján a felperest az alperessel szemben a keresettel érvényesített jog megillet(het)i. Ebben a körben a per tárgyához és az alperes ellenkérelméhez igazodóan azt kellett vizsgálni, hogy a per tárgyává tett közlések a felperesre vonatkoztathatóak-e.
- [29] A személyiségi jogi perekben is megfelelően alkalmazandó PK 12. számú állásfoglalás alapján a másodfokú bíróság azt tartotta szem előtt, hogy a közlés az olvasók számára ténylegesen milyen tartalmat hordoz; a kifogásolt közléseket, kifejezéseket nem formális megjelenésük, hanem valóságos tartalmuk szerint vette figyelembe, a cikk egymással összetartozó részeit összefüggésükben, a társadalmilag kialakult közfelfogásra is tekintettel értékelte.
- [30] Nem vitatható, hogy a kifogásolt szövegben a polgármesterekre vonatkoztatható általánosító következtetések is szerepelnek: az alperes – ironizálva – mintegy a polgármesteri tisztség beteljesítéseként értékeli a vendégházhoz való hozzájutást, és kitekint a polgármesterek és a Vidékfejlesztési Program kapcsolatára is. A kifogásolt megállapításokra azonban az egyedi esetből – a felperes esetéből – kiindulva, illetve ahhoz kapcsolódóan jut el az alperes. A közlés egésze pedig egy adott körben tipikussá váló visszaélésszerű gyakorlatra kívánja felhívni a figyelmet olyan módon, hogy a felperes esetét ennek jellemző példaként mutatja be. A negatív, kritikai kontextus ilyen módon alkalmas lehet arra, hogy a felperesről kialakult értékítéletet negatív irányba befolyásolja. Annak a kérdésnek az eldöntése, hogy a felperes személyiségi joga és a szabad véleménynyilvánítási jog ütközése során melyik jognak kell a másik előtt „meghajolnia”, a vitatott közlés a véleménynyilvánítási szabadság határait meghaladja-e, értelemszerűen a felperes alanyi jogát érinti.
- [31] A felperes tehát fellebbezésében helyesen hivatkozott arra, hogy személyiségvédelmi igényének érvényesítése során a per tárgyává tett közlés vonatkozásában rendelkezik perbeli legitimációval. A fellebbezés azonban nem vezethetett sikerre, mert a felperes nem tulajdonított kellő súlyt és jelentőséget a véleménynyilvánítás szabadságának.
- [32] Ahogy arra az elsőfokú bíróság is utalt, az Alkotmánybíróság számos esetben foglalkozott a szabad véleménynyilvánításhoz való jog tartalmával, terjedelmével, jogi védelmével és korlátaival. A 7/2014. (III. 7.) AB határozat indokolása rögzíti, hogy a szabad véleménynyilvánításhoz való jog kitüntetett helyt foglal el az Alaptörvény alapjogi rendjében. A szabad szólás lehetősége egyrészt nélkülözhetetlen az egyéni autonómia kiteljesítéséhez, másrészt a szólásszabadság a demokratikus, plurális társadalom és közvélemény fundamentuma. A szólásszabadság kitüntetett szerepe azzal jár, hogy egyrészt csak kivételes jelleggel kell engednie a korlátozására felhozott más jogokkal, illetve alkotmányos értékekkel szemben, másrészt a szabad véleménynyilvánítást korlátozó törvényeket megszorítóan kell értelmezni. A közügyekkel összefüggő vélemény kinyilvánításának szabadsága a szólásszabadság legbensőbb védelmi köréhez tartozik. A véleménynyilvánítás szabadsága az értékítéletet kifejező, az egyén személyes meggyőződését közlő megszólalásokra attól függetlenül kiterjed, hogy a vélemény értékes vagy értéktelen, helyes vagy helytelen, tiszteletreméltó vagy elvetendő. Ugyanakkor a tényállítást tartalmazó megnyilvánulások is részei a szólásszabadságnak. Egyrészt valamely tény közlése is kifejezhet személyes véleményt, másrészt tényközlések nélkül a véleményformálás is ellehetetlenülne. A szólás- és sajtószabadság határainak megvonásánál azonban indokolt különbséget tenni az értékítéletek és a tényállítások védettsége között. Míg a vélemények esetében a hamisság bizonyítása értelmezhetetlen, addig a bizonyíthatóan hamis tények önmagukban nem állnak alkotmányos védelem alatt. A politikai véleménynyilvánítás fokozott védelme mind a közügyekben

megfogalmazott értékítéletekre, mind pedig a közügyek körébe tartozó tényállításokra vonatkozik. A tények közlése tipikusan a vélemények alapja, ezért még az alkotmányos értékkel egyébként nem bíró, utóbb hamisnak bizonyult tények esetében is indokolt, hogy a jogi felelősségrevonás a felróhatóság és az esetleges joghátrányok mértékének meghatározása körében figyelembe vegyék a közéleti viták minél szabadabb folyásának érdekét {7/2014. (III. 7.) AB határozat, Indokolás [39], [42], [45], [48], [49] és [50] bekezdés}.

- [33] Azt is hangsúlyozta az Alkotmánybíróság, hogy a tényállítások és a véleménynyilvánítások elhatárolhatósága nem merülhet ki a környezetükből kiragadott egyes mondatrészek nyelvtani elemzésében, annak értelmezése során figyelemmel kell lenni a közlés körülményeire, egyéb összefüggéseire is. Az értékítélettel terhelt tényállítások, a vékony ténybeli alapon nyugvó értékítéletek is a véleménnyel azonos módon minősülnek, különösen, ha azok közlésére közéleti vita során került sor {13/2014. (IV. 8.) AB határozat, Indokolás [31]}. A mérlegelés egyértelműen túlmutat a kijelentés elemeinek pusztán a bizonyíthatósági tesztel történő vizsgálatán, és az ügy valamennyi körülményének értékelését igényli {3107/2018. (IV. 9.) AB határozat, Indokolás [29]}.
- [34] A felperes fellebbezési érvelése szerint az alperes valótlanul állította, hogy a 7,8 millió forint támogatás felhasználásával kialakított vendégház nem fogad, illetve nem is fog vendégeket fogadni. A PK 12. számú kollégiumi állásfoglalás egyértelmű iránymutatást ad arra nézve, hogy az ígénnel fellépő személyének megítélése szempontjából közömbös részleteknek, pontatlanságoknak, lényegtelen tévedéseknek nincs jelentőségük; a támogatási összeg közölt és valós összege közötti, nem nagyságrendi különbség pedig ebbe a körbe tartozik, az összecszerzési állítás tehát nem tekinthető valótlanoknak. A felperes pedig maga is úgy nyilatkozott, hogy a vendégház a perbeli közlemény megjelenésének időpontjában nem fogadott vendégeket. Ez erre vonatkozó állítás tehát bizonyosan valós. A közlemény egyébként ismerteti a felperes ezzel kapcsolatos álláspontját is, miszerint a hasznosítási kötelezettség nem terheli mindaddig, amíg a támogatást nem folyósítják, ez pedig akkor még nem történt meg.
- [35] „A lassan nem is igazi polgármester, aki nem csippentett le magának egy vendégházat”, illetve az további szövegrész, amely szerint e gyakorlat aggályosságának legfőbb oka a polgármesterek EU-s pénzek elosztására gyakorolt befolyása, az elsőfokú bíróság helyes megállapítása szerint az alperes véleményét tükrözi. Ha a vendégház a használatbavételét követő több mint egy év elteltével sem foglalkozhat, a turisztikai célú hasznosítás tartós hiányára vont ténybeli következtetés (amit a felperes úgy értelmezett, hogy a vendégház a jövőben sem fog vendégeket fogadni), nem tekinthető nyilvánvalóan okszerűtlennek, az ilyen célú hasznosítás hiánya pedig ténybeli alapot biztosít ahhoz a következtetéshez, hogy a kialakítás magáncélra, a magánhasználat érdekében, „magának lecsippentve” történt.
- [36] Az Európai Unió által finanszírozott Vidékfejlesztési Program helyi kezdeményezések támogatására vonatkozó célja közimerten a LEADER program keretében az önkormányzatok, társadalmi szervezetek és a vállalkozások szövetségeként kialakított Helyi Akciócsoportok (HACS) működtetésével valósult meg, amelyben a polgármesterek szerephez jutottak. Az, hogy erre figyelemmel a támogatás megítélése és a támogatási döntés befolyásolási lehetősége közötti kapcsolatot az alperes aggályosnak minősíti, úgyszintén a saját értékelése, véleménye. Nem osztotta a másodfokú bíróság a felperesnek azt az álláspontját, hogy a megengedett véleménynyilvánítás csak a felperes polgármesteri tevékenységével összefüggésben lenne értelmezhető.
- [37] Összességében tehát az alperes valótlan tény nem állított, az általa kifejezett vélemény érték- és valóságtartalmát pedig a bíróság nem vizsgálhatta, miután a már ismertett alkotmánybírósági határozat szerint a szabad véleménynyilvánítás joga alapvetően a véleménynyilvánítás lehetőségét védi, függetlenül annak tartalmától. A vidékfejlesztési

támogatások felhasználása egyik fél által sem vitatottan közügy. A közlés így a közügyek szabad vitatását érinti, a véleménynyilvánítási szabadság nyújtotta magasabb szintű oltalmat élvezi, mivel az ilyen közlés a közhatalmat gyakorlók ellenőrzésének, ellenőrizhetőségének egyik legfőbb garanciája. A véleménynyilvánítás alkotmányos korlátait az alperes a perbeli esetben nem lépte túl, így a felperes Ptk. 2:45.§ (2) bekezdésében védett jóhírnevét nem sértette meg.

- [38] Mindezekre figyelemmel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383.§ (2) bekezdése alapján helybenhagyta.
- [39] Az alperes pernyertes lett, a másodfokú eljárásban felmerült költségét azonban nem számította fel, így arról a Pp. 82. § (3) bekezdése alapján rendelkezni nem kellett.
- [40] A másodfokú bíróság a Pp. 102.§ (1) bekezdése alapján kötelezte a felperest, hogy a meg nem fizetett fellebbezési eljárási illetéket az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 78.§ (4) bekezdése szerint fizesse meg, egyúttal a polgári és közigazgatási bírósági eljárás során meg nem fizetett illeték és állam által előlegezett költség megfizetéséről szóló 30/2017. (XII. 27.) IM rendelet 3.§ (2) bekezdése alapján tájékoztatta a felperest az esedékesség időpontjáról, valamint a fizetés során a közlemény rovatban feltüntetendő adatokról.
- [41] A másodfokú bíróság a fellebbezést a Pp. 376.§ (1) bekezdés a)-c) pontjaiban írt feltételek hiányában tárgyaláson kívül bírálta el.

Pécs, 2024. május 27.

Gáspárné dr. Baranyabán Judit s.k. a tanács elnöke, Dr. Kovács János s.k. előadó bíró, Dr. Vogyicska Petra s.k. bíró